

STANDARDY OCHRONY DZIECI
W ORATORIUM-CENTRUM MŁODZIEŻOWYM SIÓSTR SALEZJANEK
ul. Sejneńska 10, 16-400 Suwałki
WERSJA SKRÓCONA

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

- ✓ Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w placówce dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w placówce lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- ✓ Każda osoba w naszej społeczności jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: personel (kierownik, wychowawcy i inni pracownicy placówki), wychowankowie i ich rodzice. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- ✓ W placówce wyznaczone są osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony wychowanków przed krzywdzeniem:
 - osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – s. Joanna Olszewska;
 - osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (osoba zaufania) – s. Joanna Olszewska;
 - osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie – s. Joanna Olszewska;
 - osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji – s. Joanna Olszewska;
 - osoba koordynująca udzielanie wsparcia – s. Joanna Olszewska.
- ✓ Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o wychowanków, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- ✓ W placówce organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do pracowników, rodziców i uczniów. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników placówki lub wychowanków.
- ✓ Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w placówce lub poza nią, jest zawsze bardzo

poważnie traktowany przez pracowników placówki. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Pracownicy placówki podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.

- ✓ Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy wychowankowie są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować pracowników placówki.
- ✓ Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w placówce. Pracownicy będą zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.
- ✓ Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich wychowanków. Godność każdej osoby jest w naszej placówce szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- ✓ Pracownicy placówki powinni reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w placówce środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- ✓ Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Placówka dba o to, by dostęp do Internetu w świetlicy/klubie był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto pracownicy placówki reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.
- ✓ Pracownicy placówki dbają o ochronę wizerunku wychowanków. Rodzice przy przyjęciu dziecka do placówki decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem placówki są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci wychowankowie, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy szkoły szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby

stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

- ✓ Wychowankowie powinni szanować prawo do prywatności innych uczniów oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników placówki z wychowankami

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników placówki. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w placówce:

- ✓ Pracownicy placówki podejmują działania dla dobra wychowanków i w ich najlepszym interesie.
- ✓ Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- ✓ Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- ✓ Pracownicy dbają o tworzenie odpowiednich relacji z wychowankami, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- ✓ Niedopuszczalne jest nawiązywanie z wychowankami jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.
- ✓ Każdy kontakt z wychowankami jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz placówki. Pracownicy świetlicy/klubu nie mogą utrzymywać relacji prywatnych z wychowankami (poza sytuacjami, gdy kontakty poza placówką wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika placówki, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do kierownika placówki.

3. Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami

I. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- 1) Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- 2) Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- 3) Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy kolegów/koleżanek.
- 4) Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- 5) Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- 6) Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

II. Zasady komunikacji między dziećmi:

- 1) Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.
- 2) Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- 3) Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- 4) Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- 5) Stosuj formy grzecznościowe.
- 6) Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

III. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:

- 1) Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- 2) Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- 3) Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- 4) Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i nauczycieli/pracowników szkoły bez ich wyraźnej zgody.
- 5) Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

IV. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie:

- 1) Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany, wykluczony z grupy.
- 2) Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- 3) Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 4) Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
- 5) Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach i innych osobach bliskich kolegów/koleżanek, nauczycielach czy innych dorosłych osobach.
- 6) Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- 7) Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- 8) Nie narażaj siebie i innych na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
- 9) Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- 10) Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

V. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:

- 1) Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- 2) Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- 3) Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- 4) Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- 5) Chronić intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- 6) Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- 7) Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.

- 8) Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- 9) Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- 10) Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- 11) Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

VI. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
- 2) Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- 3) Zadbaj o odpowiednie miejsce i czas na rozmowę.
- 4) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- 5) Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/zrozumiałaś jej komunikat.
- 6) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- 7) Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- 8) Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie zostawiaj nierozwiązanego konfliktu.
- 9) Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym siostrę, wychowawcę, lub animatora.

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

- ✓ W sytuacji gdy:
 - doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w placówce lub poza nią,
 - jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
 - dzieje się coś niepokojącego,
 - przeżywasz trudne chwile,
nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

- ✓ Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w placówce o pomoc:
 - osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania;
 - psycholog lub pedagog;
 - wychowawca;
 - kierownik;
 - każdy pracownik placówki, którego darzysz zaufaniem.

- ✓ Możesz też szukać wsparcia poza placówką. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:
 - **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
 - **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
 - **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.